

Document marc del procés

La transformació de
patis més jugables,
naturalitzats,
coeducatius i
comunitaris.

Escoles públiques de Barcelona

En col·laboració amb

institut
infància i
adolescència

01

Marc i antecedents

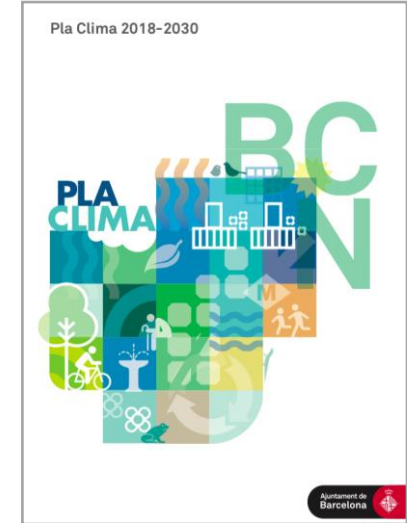
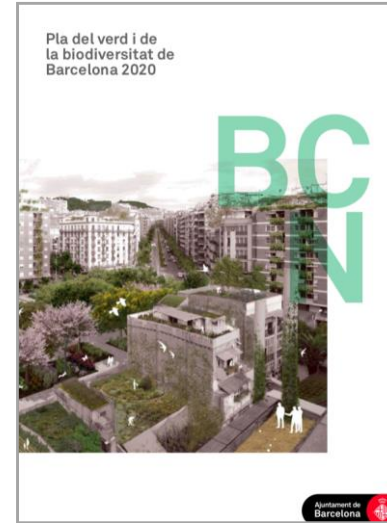

MARCS

CIUTAT JUGABLE:

Transformar els patis i espais exteriors de les escoles per al joc i l'educació a l'aire lliure és un projecte tractor previst en el [Pla del joc a l'espai públic per avançar cap a una ciutat jugable](#) que té com a fita **doblar els patis adequats de la ciutat** amb l'objectiu que siguin més verds, coeducatius i comunitaris.

DECLARACIÓ D'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA:

[El Pla del verd i de la biodiversitat de Barcelona 2020](#): Que té com a objectiu incrementar el m2 de verd per habitant.

[El Pla Clima](#) on la transformació de la ciutat des de les escoles és una estratègia clau per mitigar els impactes de la crisi ecològica.

CONTEXT ACTUAL

EL CONTEXT DE PANDÈMIA: necessitat d'aire lliure

El nou context fa encara més evident la rellevància tant del paper fonamental de l'escola, com de la necessitat de comptar amb entorns més adequats a l'aire lliure per a les oportunitats de joc i aprenentatge.

ANTECEDENTS

-Xarxa d'escoles més sostenibles ha desenvolupat seminaris de formació i assessorament per a repensar i cocrear els patis.

-11 escoles en Refugis Climàtics on gran part de les actuacions són en l'espai exterior.

- **La transformació de patis des de la perspectiva de gènere** com les de l'Escola Drassanes i l'escola Baró de Viver, *premi Ciutat de Barcelona 2018*, L'escola la Farigola del Clot, amb el suport de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament.

- **Els patis millorats amb el suport i impuls de la comunitat educativa- equip docent i les AFA** -com l'Escola Dovella o l'escola la Maquinista, *premi Barcelona Innovació Educativa (2018)* entre altres.

- **Usos del pati a posar en valor.** Sistema de l'esport en edat escolar a Barcelona. Educació física en horari lectiu. Ús del pati per entitats.

BARCELONA
ESCOLES
+SOSTENIBLES

02

Objectiu i fites

VERDS

COMUNITARIS

COEDUCATIUS

OBJECTIU:

FITA

Es treballarà perquè al 2030 tots els patis d'infantil i primària, **institut escoles i escoles d'educació especial** de les escoles públiques de la ciutat de Barcelona siguin **coeducatius, verds i comunitaris en els espais i les dinàmiques.**

LA IMPORTÀNCIA DEL PATI I CONSIDERACIONS PRÈVIES (I)

Escola Baró de Viver (imatge de la web de Betevé)

El Pati és....

- Espai vital en les experiències de joc durant la infància i han d'afavorir al màxim el joc lliure i autònom de nens i nenes.
- Espai educatiu molt rellevant i un entorn privilegiat per a l'aprenentatge a l'aire lliure.
- Espai de promoció de la salut i el benestar.
- Espai de socialització únic i amb molta incidència en el desenvolupament afectiu i social dels infants.
- Una infraestructura social valuosíssima pels vincles comunitaris, dins de la comunitat educativa i amb l'entorn.

LA IMPORTÀNCIA DEL PATI I CONSIDERACIONS PRÈVIES (II)

Escola Refugi climàtic (imatge de la web del Consorci d'Educació de Barcelona)

Cal tenir-ne cura.

- **Espai:** El seu disseny arquitectònic condiona les dinàmiques de joc i relacions entre els infants.
- **Dinàmiques:** El projecte de pati s'ha d'estendre també al projecte d'usos i dinàmiques del pati. Participació activa dels infants, acords d'ús, rol dels educadors/es de dinamització i acompanyament i estímul del joc i a la resolució dels conflictes, etc.

LA IMPORTÀNCIA DEL PATI I CONSIDERACIONS PRÈVIES (III)

Escola Cervantes (imatge de la web de l'Ajuntament de Barcelona)

Hem de comptar amb...

És indispensable la implicació de tota la comunitat educativa.

Cal que hi hagi una anàlisi de viabilitat tècnica de gestió i manteniment.

Visió a llarg termini: Cal que sigui amb un disseny el màxim de flexible que permeti adaptar-se als canvis necessaris.

Amb uns critèris compartits.

Hi ha una limitació pressupostària.

Es mantindrà la pista esportiva reglamentària.

Es recomana implementar espais de reforç climàtic.

Cal partir del catàleg de solucions tècniques del CEB.

03

Procés i actuacions

ACCIONS PER A L'IMPULS DEL PROGRAMA 20/21

- **Punt de partida (Diagnosi):** A Barcelona hi ha 187 centres públics d'educació infantil i primària. El 30% dels patis es consideren adequats, són de nova construcció o han fet un procés de transformació. (Dades aportades per CEB (2018) i el 35% habitualment formen part del programa Patis oberts al barri.
- **Document inicial de criteris per un bon pati:**
 - ✓ Revisió documental
 - ✓ Comissió tècnica
 - ✓ Contrast amb experts transversal municipal.
- **Jornada oberta:** Pla de transformació de patis verds, coeducatius i comunitaris en col·laboració amb AFFAC i AM. Rosa Sensat
- **Pla d'inversió:** entre 1,5 i 2 milions d'euros (25% RAM municipal)
- **Presentació dels 6 criteris**
- **Pilotatge amb les 12 escoles**

ACCIONS PEL PROCÉS DE COCREACIÓ 21/22

- **Convocatòria CUP i selecció:** (maig – juliol)

Escola Castella

Escola Tibidabo

Escola Mercè Rodoreda

Escola Rubén Darío

Escola Mas Casanovas

Escola Enric Granados

Institut Escola Mirades

Escola Aldana

Escola Gayarre

Escola de la Concepció

Escola Mossèn Jacint Verdaguer

CEE Sant Joan de la Creu

Escola Elisenda de Montcada

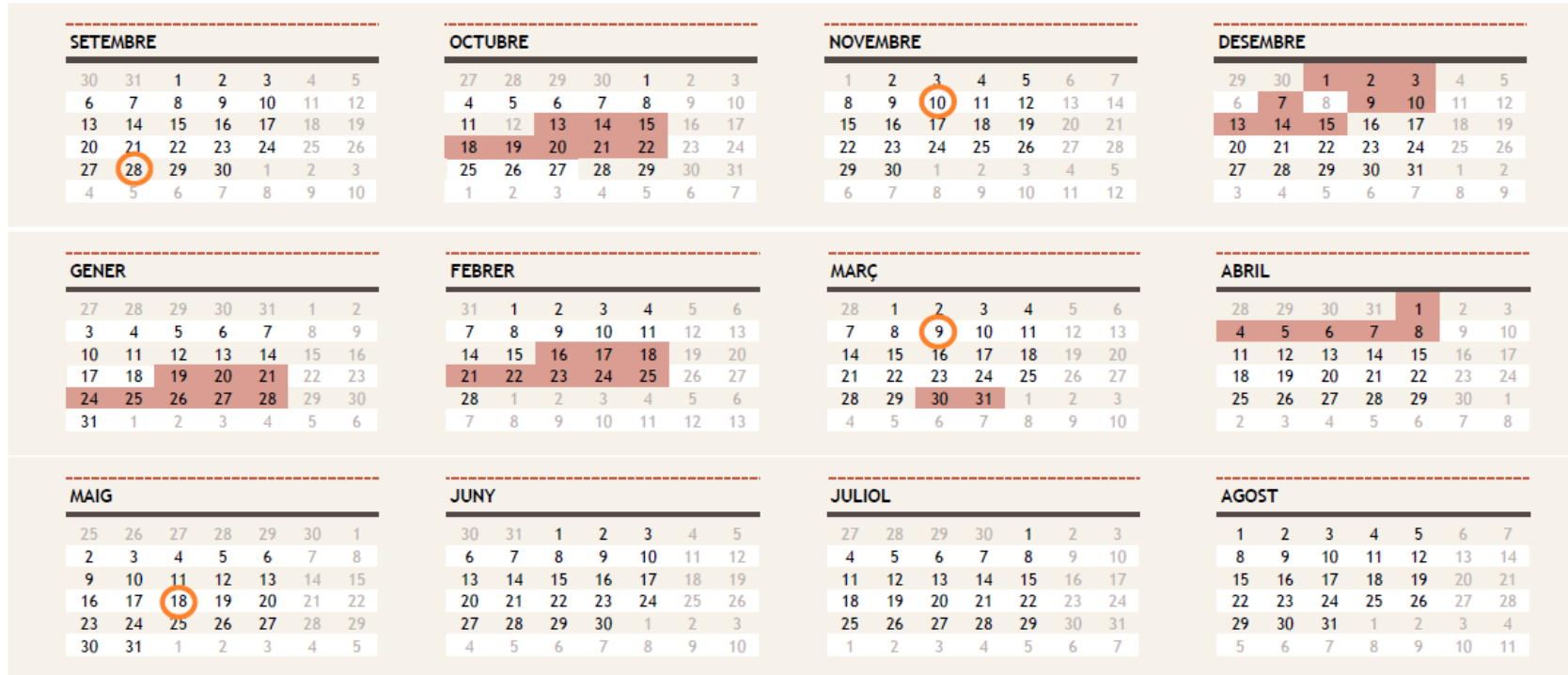
Escola Molí de Finestrelles

Escola Turó Blau

ACCIONS PEL PROCÉS DE COCREACIÓ 21/22

- Procés participatiu amb la comunitat educativa.

Sessió de formació al professorat

Sessió del procés de cocreació

Benvinguda i sensibilització

17.00 a 19.00 h - Presencial

Aprofundiment en els 3 eixos prioritaris I

9.00 a 14.00 h - Presencial

Aprofundiment en els 3 eixos prioritaris II

17.00 a 20.00 h - Presencial

Intercanvi d'experiències i tancament

17.00 a 19.00 h - Virtual

Contacte: pladepatis@bcn.cat

Sessió informativa

17.00 a 19.30 h - Presencial

Sessió de treball dinamitzada del grup motor

17.00 a 19.00 h - Presencial

Sessió del grup motor amb l'equip d'arquitectes

17.00 a 19.30 h - Presencial

Sessió de treball dinamitzada del grup motor

17.00 a 19.00 h - Presencial

Sessió del grup motor amb l'equip redactor

17.00 a 19.30 h - Presencial

CREACIÓ DE DOCUMENTS DE SUPORT

Criteria per un bon pati a Barcelona, verd, coeducatiu i comunitari. Document definitiu.

Catàleg de solucions tècniques.

Guia de cocreació de patis amb la comunitat educativa.

Guia de suport pedagògic per a la gestió dels usos i dinàmiques del pati.

04

Governança i espais de participació

Grup impulsor

Impuls i execució del Pla

Grup motor del centre educatiu

Espai de participació i seguiment amb la comunitat educativa
(incorporació de la veu dels infants) Alumnat, Famílies, Professorat, monitoratge
migdia, entitats territori

Taula de seguiment de ciutat

Espai mixt de contrast i seguiment entre entitats, experts i caps tècnics municipals de
ciutat i districtes

MOLTES GRÀCIES!

